

Nr 495.

Av herr **Kilbom m. fl.**, *angående avskaffande av den ordinarie anställningsformen för ämbetsmän och tjänstemän i chefsställning.*

Det är en allmänt utbredd och på goda grunder vilande uppfattning, att förhållandena inom statsförvaltningen icke äro sådana som de borde vara. Slentrian och mångsyssleri äro icke ovanliga företeelser. En av de väsentliga orsakerna är nu gällande anställnings- och avlöningsbestämmelser för tjänstemännen. Förutom att bestämmelserna äro så tillkrånglade, att betydande svårigheter uppstå vid tillämpningen — benämningen kineseri har ofta varit synlig i pressen och annorstädes — ha bestämmelserna den nackdelen beträffande chefstjänstemännen, för vilka personliga egenskaper i hög grad äro avgörande för huruvida de äro lämpliga för sin befattning eller icke, att en oduglig chefstjänsteman icke kan avsättas. Han kan endast befordras, om han skall ersättas med en dugligare kraft.

Till följd av lönebestämmelserna uppflyttas automatiskt under avdelningarna B och C i reglementet upptagna tjänstemän efter tre års tjänst i närmast högre liggande löneklass, efter ytterligare tre år i löneklass över denna o. s. v. tills de nå högsta löneklassen. Det kan verkligen ifrågasättas, huruvida dessa anställnings- och löneformer befordra nit och skicklighet, huruvida de uppmuntra största möjliga intresse vid skötseln av respektive befattningar. Under alla förhållanden synas oss fullmakts- och konstitutorialanställningarna för ämbetsmän i chefsställning om inte precis vara ägnade att framskapa slentrian och att döda rörlighet och ständig vakenhet för vad till tjänsten hör, så dock heller inte sporra till ådagaläggande av högsta möjliga mått av dessa egenskaper. Stat och kommun bör liksom den enskilde ha möjlighet både att, utan att vederbörande skall ha rätt till tidigare löneförmåner, degradera, eventuellt avskeda en ointresserad och oduglig ämbetsman, liksom ock att uppflytta duglig sådan utan hänsyn till huruvida vederbörande fyller givna former. Endast härigenom kan den rörlighet ernås, det urval av de bästa åstadkommas, som borde av alla parter eftersträvas.

Alla måste givas möjlighet att genom arbete försörja sig, men på chefsposter böra endast de dugligaste placeras, och anställningsformerna måste, som vi ovan framhållit, vara sådana, att den som icke är lämplig som chef kan placeras i annan befattning. En oduglig chef gör icke endast förhållandena olidliga för dem i underordnade befattningar utan han är givetvis till skada för statsverket, bland annat genom att han såsom exempel verkar demoraliserande.

Dessa och en mängd andra här icke anförda exempel göra det nödvändigt
Bihang till riksdagens protokoll 1934. 4 saml. Nr 495—500.

att den ordinarie anställningsformen avskaffas för ovan nämnda befattningshavare i statens tjänst. I anslutning härtill få vi sålunda hemställa,

att riksdagen måtte hos regeringen hemställa om utredning och förslag till 1935 års riksdag om avskaffande av den ordinarie anställningsformen för ämbetsmän och tjänstemän i chefsställning.

Stockholm den 22 januari 1934.

K. Kilbom.

Aug. Spångberg.

Viktor Herou.

Edoff Andersson.

Verner Karlsson.

Nils Flyg.
